Lietas Nr. 128044916
Lietas arhīva Nr. 1A-0032-17/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017.gada 21.aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese M.Miltiņa rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmumu Nr.B82-21.154/16 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EO203301) un

k o n s t a t ē j a:

2016.gada 15.augustā Stopiņu novada būvvaldes būvinspektors Andris Bite sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.EO203301, kurā konstatēts, ka "Vecaines 9" un "Vecaines 10", Dreiliņos, Stopiņu novadā veikti grunts vākšanas darbi bez apstiprinātas projekta dokumentācijas, tādējādi pārkāpjot Būvniecības likuma 17.panta pirmās daļas un 18. panta otrās daļas noteikumus un izdarīts LAPK 152.panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums. Pārkāpums fiksēts 2016.gada 22.jūnijā.

Ar Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmumu Nr.B82-21.154/16 /pers. A/ piemērots naudas sods 200 euro.

2016.gada 21.novembrī tiesā no Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas(turpmāk arī Iestāde) saņemta /pers. A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzējs) sūdzība par Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmumu Nr. B82-21.154/16 3, kurā lūgts tiesu atcelt Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmumu Nr. B82-21.154/16.

Sūdzībā norādīts, ka 15.08.2016. Stopiņu novada būvvalde sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu EO Nr.203301 saskaņā ar kuru konstatēja Būvniecības likuma 17.panta pirmās daļas un 18.panta otrās daļas pārkāpumu. Būvniecības likuma 17.panta l. daļā noteikts, ka ,,būvdarbus drīkst uzsākt pēc tam, kad būvvalde ir izdarījusi". Tādējādi šī panta nosacījumi ir attiecināmi uz darbībām, kas ir būvdarbi. Līdzīgi Būvniecības likuma 18.pantā noteiktajā, ka ,,būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam" minēti tikai tie apstākļi, kas liecina par būvdarbiem. Stopiņu novada būvvalde nav atsaukusies uz nevienu citu tiesību aktu, kurā būtu minēts, ka sūdzības iesniedzēja veiktie zemes rakšanas darbi būtu uzskatami par būvdarbiem.

Saskaņā ar Stopiņu novada teritorijas plānojumu sūdzības iesniedzējam piederošie zemes gabali atrodas ,,Sakņu dārzu teritorijas", kuru galvenais izmantošanas veids ir ģimenes sakņu dārzi bez kapitālas apbūves. Sakņu dārzu teritorijās primārais zemes izmantošanas veids ir sakņkopība, puķkopība, dārzkopība. Uz zemes gabala var atrasties pagaidu saimniecības ēka ar platību līdz 10m2 un siltumnīca ar platību līdz 20 m2, līdz 2,5m augstumam, bez kapitāliem pamatiem. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka ir vairākkārt sniedzis Stopiņu novada būvvaldei informāciju, ka zemes rakšanas darbus veic, lai uzlabotu auglīgās augsnes virskārtas kvalitāti, jo minētie zemes gabali ir aizauguši ar savvaļas kultūrām - niedrēm, krūmiem, latvāņiem un citām purvā augošām kultūrām. Esošā augsne ir dūņaina kūdra, kurā aug tikai kultūras, kas var augt purvā un stiprā mitrumā. Bez grunts uzlabošanas zemes gabali nav izmantojami sakņu dārzu vajadzībām. Sūdzības iesniedzēja ieskatā šāda veida sakņkopības zemes primārās izmantošanas veids nozīmē, ka regulāri tiek veikti zemes rakšanas darbi, kuri nevarētu tikt traktēti kā būvniecība.

Ar tiesnese s 2016.gada 21.novembra lēmumu nolemts pieņemt sūdzību un ierosināt tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā, noteikt lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2017.gada 21.aprīlī. Lietas dalībniekiem paziņots par laiku, kad nolēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Izskaidrots, ka lietas dalībniekiem ir tiesības iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus, ar lietas izskatīšanu saistītos pieteikums vai lūgumus līdz 2016.gada 21.decembrim.

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi pārsūdzēto lēmumu kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība ir apmierināma un Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmums Nr.B82-21.154/16 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EO203301), ar kuru /pers. A/ piemērots naudas sods 200,00 euro par administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas APK 152.panta otrajā daļā, ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama, jo /pers. A/ darbībās nav konstatējams Latvijas APK 152.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Latvijas APK 288.panta pirmā daļa noteic, ka augstākas iestādes pieņemtu lēmumu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības [..] var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc deklarētās dzīvesvietas [..]. Ja personai nav deklarētās dzīvesvietas vai juridiskās personas adrese neatrodas Latvijā, lēmumu var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietas. [..]

Saskaņā ar Latvijas APK 289.6 panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, cita starpā izlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai. Turklāt tiesa izskata sūdzību ievērojot sūdzībā norādīto sūdzības pamatu, un tieši, izvērtējot tos iebildumus, ko norāda sūdzības iesniedzējs. Tādējādi, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, nepieciešams konstatēt visas administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošās pazīmes – subjektu (personu, kura ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu), objektu (ar likumu aizsargātu tiesisku interesi, pret kuru ir vērsts administratīvais pārkāpums), subjektīvo pusi (nodomu – tiešu vai eventuālu, vai neuzmanību) un objektīvo pusi (prettiesiskas darbības vai prettiesisku bezdarbību). Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošajām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā (personas darbībās) nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Latvijas APK 9.panta pirmajā daļā noteikts, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Bez tam, atbilstoši minētā panta otrās un piektās daļas noteikumiem, iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura

sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā - iestādei. Administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar nodibināt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.panta astoto, devīto, desmito un vienpadsmito daļu pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem.

Saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Lietā izšķirams jautājums, vai sūdzības iesniedzējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas APK 152.panta otro daļu, kas noteic, ka par būves patvaļīgu būvniecību uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt četrdesmit līdz tūkstoš četrsimt euro [..].

No lietas materiāliem redzams, ka Stopiņu novada domes būvinspektors Andris Bite 2016.gada 27.jūnijā sastādījis Atzinumu par būves pārbaudi Nr. BIS/BV-19.9-2016-3545, kurā norādījis, ka pārbaudes pamatojums ir sūdzība. Būvvaldes inspektors vizuāli apsekojis zemes gabalus Vecaines ielā 9 un /adrese/ novadā un konstatējis, ka abos zemes gabalos veikti grunts rakšanas darbi bez apstiprinātas projekta dokumentācijas. Būvvaldes rīcībā nav būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā izstrādāta dokumentācija, kas apliecinātu būvniecības likumību zemes gabalā, līdz ar to ir pārkāpta būvniecības likuma 17.panta pirmā daļa un minētie būvdarbi atbilstoši Būvniecības likuma 18.panta otrajai daļai kvalificējami kā patvaļīga būvniecība (lietas 18.-19.lapa).

Sūdzības iesniedzējs 2016. gada 27.jūnijā vērsies Stopiņu novada būvvaldē ar iesniegumu, kurā norādīts, ka zemes gabalos "Vecaines 9" un "Vecaines 10" ir veicis nederīgās grunts nomaiņu pret derīgu, jo esošā ir aizaugusi ar latvāņiem. Zemes gabalos nav paredzētas zemes līmeņa izmaiņas un netiks izmantota piesārņota grunts (lietas lapa 18).

2016.gada 15.augustā sūdzības iesniedzējam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols EO Nr.203301 par pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 152.panta otrajā daļā. Pārkāpums konstatēts "Vecaines 9" un "Vecaines 10" Dreiliņos 2016. gada 22.jūnijā plkst.11.00, par to, ka veikti grunts vākšanas darbi, bez apstiprinātas projekta dokumentācijas (lietas lapa 7).

Latvijas APK 231.2 panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldību būvvaldes izskata šā kodeksa 152., 152.4 un 152.6 pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas.

No lietas materiāliem redzams, ka 2016.gada 28.septembrī Stopiņu novada domes Administratīvā komisija pieņēma Lēmumu Nr.B82-21.154/16, pamatojoties uz Latvijas APK 152.panta otro daļu, un nolēma sodīt sūdzības iesniedzēju ar naudas sodu 200 euro apmērā (lietas lapa 5).

Iestāde savā lēmumā pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopsakarā secinājusi, ka ar savu rīcību sūdzības iesniedzējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, proti abos zemes gabalos veikti grunts rakšanas darbi bez apstiprinātas projekta dokumentācijas.

Sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt Iestādes lēmumu norādot, ka sakņkopības zemes primārās izmantošanas veids nozīmē, ka regulāri tiek veikti zemes rakšanas darbi, kuri nekādi nevarētu tikt traktēti kā būvniecība.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 1.pantu būvdarbi ir būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kurus veic būvlaukumā vai būvē, lai radītu būvi, novietotu iepriekš izgatavotu būvi vai tās daļu, pārbūvētu, atjaunotu, restaurētu, iekonservētu, ierīkotu vai nojauktu būvi.

Latvijas APK 152.panta otrās daļas sastāvu veido aktīvas darbības, proti, būves būvniecības veikšana. Pārkāpumā paredzētās darbības beidzas līdz ar būvniecības darbu pabeigšanu (apturēšanu). Pēc darbu pabeigšanas personu, iespējams, var sodīt par būves izmantošanu pirms tās nodošanas ekspluatācijā (ja šāda nodošana ir nepieciešama saskaņā ar Būvniecības likuma prasībām).

Tiesas ieskatā pretēji Latvijas APK 237. pantā noteiktajam, lietas apstākļi nav noskaidroti vispusīgi, pilnīgi un objektīvi. Iestāde lēmumā nav norādījusi, kā tieši izpaudusies patvaļīgā būvniecība, jo Atzinumā par būves pārbaudi, administratīvā pārkāpuma protokolā EO Nr.203301 un Administratīvās komisijas Lēmumā Nr.B82-21.154/16 sūdzības iesniedzējam tiek inkriminēti grunts vākšanas darbi. Iestādes lēmuma motīvu daļā sniegts vienīgi tiesību normu uzskaitījums. Iestāde secinājusi, ka, izskatot lietas materiālus, konstatēts, ka izdarīts administratīvais pārkāpums pēc Latvijas APK 152. panta 2. daļas par būves patvaļīgu būvniecību. Lēmumā nav norādīti pierādījumi, uz kuriem pamatoti šādi secinājumi.

Tiesa atzīst, ka lai sūdzības iesniedzēju sauktu pie likumā noteiktās atbildības, nepieciešams pierādīt viņa vainīgumu ar pārliecinošiem pierādījumiem, kas izslēdz saprātīgas šaubas par vainīgumu konkrētā pārkāpuma izdarīšanā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka visas šaubas tulkojamas par labu personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības un saskaņā ar Latvijas APK 239.panta 1.punktu lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir jāizbeidz, ja notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Citus sūdzības iesniedzēja un Iestādes argumentus tiesa nevērtē, jo neuzskata tos par nozīmīgiem. Arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savos nolēmumos ir vairākkārt norādījis, ka tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā lietas izlemšanai uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (skat. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 11.marta spriedumu lietā Nr. SKA-66/2010 14.pkt. ; Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 1.jūlija rīcības sēdes lēmums lietā Nr. SKA-584/2013 10.pkt.).

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu, 289.12 panta otrās daļas 1.punktu, 289.13 pantu tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ sūdzību par Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmumu Nr.B82-21.154/16.

Atcelt Stopiņu novada domes Administratīvās komisijas 2016.gada 28.septembra lēmumu Nr.B82-21.154/16 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EO203301) ar kuru /pers. A/ piemērots naudas sods 200,00 euro par administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas APK 152.panta otrajā daļā un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā, Rīgā Daugavgrīvas ielā 58.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 21.aprīlī.

Tiesnese M. Miltiņa